

Кафедра геодезії, картографії та землеустрою

КИЇВ – 2026

Розробник: Даценко Людмила Миколаївна, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри геодезії, картографії та землеустрою

ЗАТВЕРДЖЕНО

“25” серпня 2026 року

Завідувач кафедри

(підпис)

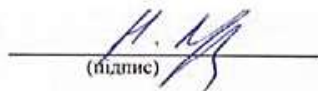
Людмила ДАЦЕНКО

Протокол № 1 від “25” серпня 2026 року

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол № 5 від “26” серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Наталія КОРОГОДА
(ім'я та прізвище)

“26” серпня 2026 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти знань і вмінь, необхідних для вирішення завдань, пов'язаних з плануванням і проведенням наукових досліджень, оформленням та впровадженням їх результатів, а також набуття навичок і умінь використовувати сучасні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач у професійній діяльності, визначати проблему, цілі і завдання, аналізувати результати і формулювати обґрунтовані висновки та рекомендації щодо впровадження результатів наукового дослідження у практичну діяльність. Суттєве значення для фахівців у галузі геодезії та землеустрою має оволодіння дистанційними методами, що, разом узяті, формують одну з найпоширеніших сучасних методик дослідження земної поверхні. Студенти мають оволодіти знаннями про теорію наукового дослідження, будову, методи створення нових знань, підготовку до публікації та захист кваліфікаційних робіт.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування дисциплін освітнього рівня бакалавр та дисциплін «Філософія», «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності».
2. Вміти орієнтуватись в палітрі філософських напрямків, течій і шкіл; сформувати вміння співвідносити філософські, світоглядні ідеї та теорії з практикою суспільного життя;
3. Вміти проводити аналіз різнорідних інформаційних джерел, нормативно-правових документів тощо, необхідних для проведення наукових досліджень;
4. Знати та вміти проводити наукові дослідження у галузі землеустрою та кадастру;

3. Анотація навчальної дисципліни: Дана навчальна дисципліна присвячена опануванню методології та методики наукових досліджень в галузі географічних, земельних, кадастрових та реєстраційних систем, оволодіння студентами знань про теорію наукового дослідження, будову, методи створення нових знань, підготовку до публікації та захист кваліфікаційних робіт. Дисципліна спрямована на формування у студентів спеціальних професійних, соціальних та особистісних компетенцій, накопичення знань щодо можливості критичного мислення, аналізу і синтезу, здатності шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, здатності до гнучкого способу мислення,

який дає можливість зрозуміти і розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне відношення до усталених наукових концепцій, здатності визначати, формулювати і вирішувати проблеми у сфері геодезії, землеустрою та кадастру.

Дисципліна передбачає одержання і використання знань для практичних цілей, пошук найбільш раціональних шляхів практичного використання результатів фундаментальних наукових досліджень, опанування такими складовими як: розробляти наукові засади удосконалення інституційного середовища системи землеустрою в Україні; розробляти науково-методологічне обґрунтування концептуальних засад розвитку земельного законодавства в Україні, розробляти науково-методичні засади землеустрою територій об'єднаних територіальних громад.

4. Завдання вивчення дисципліни полягає у є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти знань і вмінь, необхідних для вирішення завдань, пов'язаних з плануванням і проведенням наукових досліджень, оформленням та впровадженням їх результатів. Завдання дисципліни «Методологія наукових досліджень у землеустрої та кадастрі» полягають у наданні студентам загальних та фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою «Землеустрій та кадастр», зокрема:

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК06. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) в конструктивному ключі, навіть при вирішенні складних питань

ЗК09. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ФК01. Здатність планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження, створювати нові знання і технології у сфері геодезії та землеустрою.

ФК02. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

ФК03. Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

ФК04. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних,

зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

ФК05. Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.

ФК06. Здатність розробляти і реалізовувати проєкти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

ФК07. Здатність організовувати діяльність та ефективно керувати складними та непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою

ФК09. Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою

ФК12. Здатність аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення

ФК 15.1. Здатність розробляти комплексні плани просторового розвитку (планувальну документацію) з використанням нових підходів та інструментів.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знання; 2. вміння; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати і розуміти предмет і сутність науки як сфери людської діяльності	лекція	тест, підготовка наукових доповідей	35
1.2	Знати та володіти механізмами наукової творчості та евристики, визначення об'єкта, мети і постановку завдань наукових досліджень.	лекція, семінарське заняття		
1.3	Знати і розуміти технологію дослідницької діяльності та сучасних системних методів наукових досліджень.	лекція, семінарське заняття		
2.1	Вміти застосовувати основи системного підходу до аналізування та синтезування управлінських структурта систем управління.	лекція, семінарське заняття	тест, підготовка наукових доповідей	35
2.2	Вміти здійснювати планування та організація наукових досліджень у галузі землеустрою і кадастру. Володіти методами планування, організація та проведення комплексних досліджень.	лекція, семінарське заняття		
2.3	Вміти орієнтуватися у сучасних підходах щодо представлення результатів комплексних землепорядних досліджень	лекція, семінарське заняття		
2.4	Вміти організовувати впровадження наукових досліджень у галузі землеустрою та кадастру	лекція, семінарське заняття		

2.5	Вміти аналізувати і застосовувати міжнародну практику організації і проведення досліджень	семінарське заняття		
3.	комунікація: вироблення у студентів практичних навиків здійснення дослідження і вирішення актуальних проблем із застосуванням відповідних методів і прийомів отримання, зберігання й здійснення первинної обробки емпіричних даних та їх належного представлення за допомогою сучасних технічних засобів у вигляді причинно-наслідкового аналізу	семінарське заняття, презентація, вирішення конкретних задач та ситуацій	представлення та захист наукових доповідей	15
автономність та відповідальність:				
4.	продемонструвати розуміння особистої відповідальності за професійні та/або управлінські рішення при аналізі та прийнятті рішень щодо методики виконання наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру	семінарське заняття, дискусія, вирішення конкретних задач та ситуацій	представлення та захист наукових доповідей, іспит.	15

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3	4
Програмні результати навчання (назва)										
ПРН 18.1. Володіти сучасними методами і технологіями збору, формування, систематизації і аналізу геопросторових даних територіальних громад	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 19.1. Володіти новими підходами та інструментами для розробки комплексних планів просторового розвитку (планувальну документацію)			+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схеми формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів: рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами опитування, написання модульних контрольних робіт (МКР) та виступів на семінарських заняттях.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

результати навчання – **1 (знання)** – до 35%;

результати навчання – **2 (вміння)** - до 35%;

результати навчання – **3 (комунікація)** - до 15%;

результати навчання – **4 (автономність та відповідальність)** - до 15%

7.2. Організація оцінювання

У курсі передбачено два змістових навчальних модулі. Заняття проводяться у формі лекцій та семінарських занять. Завершується дисципліна іспитом.

Семестрове оцінювання: кількість балів, що студент отримує протягом семестру є сумою балів, що були отримані при оцінюванні захисту семінарських виступів та виконанні тематичних контрольних робіт (тести).

Організація оцінювання: Робота на семінарських заняттях оцінюється по виконанню, відповідно до виступів/захистів на заняттях. Тематичні контрольні роботи проводяться у тестовій формі.

Умови допуску до іспиту: рекомендований мінімум для допуску до іспиту – 33 бали. Для студентів, які набрали сумарно меншу від 33 бали (рекомендований мінімум) кількість, обов'язковою умовою для отримання допуску до іспиту є написання рефератів за питаннями пропущених чи недостатньо засвоєних тем.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту проводиться в письмовому форматі. Максимальна кількість балів під час іспиту – 40, мінімальна кількість балів, що додаються до семестрових – 27 (60% максимальної кількості балів, відведених на іспит).

Оцінювання за формами контролю:

	ЗМ1		ЗМ2	
	<i>Min. – 21 балів</i>	<i>Max. – 40 балів</i>	<i>Min. – 12 балів</i>	<i>Max. – 20 балів</i>
Опитування	«1» x 3 = 3	«2» x 3 = 6	«1» x 2 = 2	«2» x 2 = 4
Семінарські заняття	«4» x 3 = 12	«8» x 3 = 24	«4» x 2 = 8	«6» x 2 = 12
Модульна контрольна робота*	«3» x 2 = 6	«5» x 2 = 10	«3» x 1 = 3	«4» x 1 = 4
«1» мінімальна/максимальна оцінку, яку може отримати студент. 1 - мінімальна/максимальна залікова кількість робіт чи завдань. * – усі модульні контрольні роботи (МКР) мають аналітичний характер				

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	іспит	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	21	12	27	60
Максимум	40	20	40	100

Загалом, формування оцінки спирається на «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція)», введеного в дію наказом № 170-32 від 11 квітня 2022 року.

7.3. Шкала відповідності

За національною шкалою	За 100 – бальною шкалою
Відмінно / Excellent	90 – 100
Добре / Good	75 – 89
Задовільно / Satisfactory	60 – 74
Незадовільно / Fail	1 – 59

7.4. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Виконання всіх навчальних і контрольних завдань здійснюється з дотриманням Хартії академічної доброчесності та чинних положень Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Під час реалізації освітнього компонента дотримуються принципи академічної доброчесності, зокрема принцип нетерпимості (нульової толерантності) до будь-яких проявів її порушення, відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» та внутрішніх актів Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Запозичення, використання даних, ідей, текстів, зображень, цифрових матеріалів та інших результатів мають бути належно атрибутовані. Порушення академічної доброчесності розглядаються відповідно до університетських процедур.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися лише у випадках і межах, визначених завданням та чинним Положенням про використання штучного інтелекту при реалізації освітніх програм у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Здобувач освіти несе відповідальність за достовірність, коректність, оригінальність і академічну доброчесність поданого результату та, якщо це передбачено завданням або політикою Університету, зазначає факт, інструмент і мету використання ШІ. Використання ШІ під час індивідуальних контрольних заходів дозволяється лише за прямим дозволом викладача. Використання генеративного штучного інтелекту не допускається під час контрольних заходів (проміжний та підсумковий контроль).

Визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти. Результати навчання, здобуті в неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути подані до визнання у встановленому Університетом порядку за умови їх відповідності результатам навчання цієї дисципліни та наявності підтвердних матеріалів.

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семі-нарські	самост. робота
Змістовий модуль 1. «ОСНОВИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИКА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У СФЕРІ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА КАДАСТРУ»				
1	Тема 1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності	1		6
2	Тема 2. Загальні поняття про наукову діяльність	1	2	6
3	Тема 3. Філософські аспекти методів і моделей наукового пізнання	1	2	7
4	Тема 4. Наукова термінологія. Форми наукового пізнання	1	2	7
5	Тема 5. Поняття метода і методологія наукового пізнання	2	2	7
Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ФОРМИ ПРЕДСТАВЛЕННЯ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ»				
6	Тема 6. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень	2	2	7
7	Тема 7. Зміст та складові науково-дослідного процесу	2		7
8	Тема 8. Форми відображення результатів наукових досліджень	2	2	7
9	Тема 9. Пріоритетні напрями розвитку науки в Україні (землеустрій та кадастр).	2		7
10	Тема 10. Інформаційне забезпечення наукового дослідження	2	2	7
11	Тема 11. Кваліфікаційна робота магістра: написання. Оформлення, захист	2	2	7
12	Тема 12. Методика виконання наукових досліджень у землевпорядкуванні	2	2	7
	РАЗОМ	20	18	82

Загальний обсяг **120 год.**, в тому числі:

лекції – 20 год.;

семінарські заняття – 18 год,

самостійна робота – 82 год.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. **Даценко Л.М.,** Тітова С.В., Дубницька М.В. Навчальний посібник «Методологія наукових досліджень у землеустрої та кадастрі» (електронна версія) / Даценко Л.М., Тітова С.В., Дубницька М.В. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2026. 205 с. https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2026/09/navch-posibn-metod-nauk-dosl_2026-isbn_f.pdf
2. **Даценко Л.** Землевпорядна освіта магістерського рівня у світі та Україні: стан та перспективи розвитку / Л. Даценко, С. Тітова, Т. Дудун // Український географічний журнал. – 2020. – № 3(111). – С. 56–63. – doi:10.15407/ugz2020.03.056. **Scopus**
3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 350 с.

Додаткова:

1. Природничі проблеми національної безпеки України у викликах новітньої історії: монографія / за ред. Г. Рудька, В. Стецюка. – Київ-Львів-Гейдельберг-Малага-Чернівці, 2019. – С. 185–202. (Е. Л. Бондаренко, **Л. М. Даценко**, О. М. Іванік).
2. Третьяк А. М. Наукові основи землеустрою. Навчальний посібник. – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002, 342 С.
3. Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., N 3, ст. 25).
4. Третьяк А. М. Методологія та методика наукових досліджень у земле-впорядкуванні. / А. М. Третьяк, В. М. Другак. – К.: Аграрна наука, 2005. 300 с.
5. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. – Видання офіційне. – К.: ДП “УкрНДНЦ”, 2016. – 16 с.
6. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1977-12>.
7. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
8. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>